

ПОПОВА М.Г., ст. гр. Е-52

Наук. кер.: Шинкаренко В.Г., д.е.н., проф.

Харківський національний автомобільно – дорожній університет,
м. Харків

АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ОЦІНКИ ЗАДОВОЛЕНOSTІ СПОЖИВАЧІВ АВТОТРАНСПОРТНОЮ ПОСЛУГОЮ

Розглядається проблема оцінки задоволеності споживачів автотранспортною послугою на підставі використання часткових показників. Розглянуто коротку характеристику основних часткових показників, визначено склад групових показників.

Актуальність. На сьогоднішній день при наявності досить гострої конкуренції підприємство повинне задовольняти запити і очікування споживачів таким чином, щоб забезпечити ефективність його діяльності і лідерські позиції на ринку. Для того, щоб оцінити задоволеність споживачів, необхідно сформулювати ряд характеристик, який виражає вимоги споживачів до процесу перевезення. У зв'язку з цим виникає можливість розподілу показників оцінки задоволеності споживачів на групові та часткові. Групові показники представляють собою комплексний підхід до розгляду формування задоволеності споживачів. А часткові – більш детальну оцінку кожного із показників задоволеності. Саме часткові показники формують склад групових.

Мета дослідження. Теоретичне обґрунтування і аналіз основних часткових і групових показників оцінки задоволеності споживачів автотранспортною послугою.

Основна частина. Одним із основних серед часткових показників є рівень тарифу. В загальному вигляді тариф розраховується за наступною формулою:

$$T = \frac{S+П}{Q}, \text{ грн/пас.},$$

де S - собівартість послуг, грн;

$П$ - прибуток, грн;

Q - обсяг послуг, пас.

Для багатьох споживачів досить важливу роль відіграє кількість зупинок ($N_{зуп}$), яка сформує загальний маршрут автобусу.

Режим роботи автобусів – це сумарний час роботи автобусів протягом доби. Цей показник розраховується за формулою:

$$T_n = \frac{AD_p}{AG_p}, \text{ год},$$

де AD_p – автомобіле-дні в роботі, дн.;

AG_p - автомобіле-години в роботі, год.

Інтервал руху автобусів у години «пік» та у «між пікові» години, в першу чергу, залежить від кількості рухомого складу на лінії і довжини маршруту, а також від графіку роботи автобусів і організації праці водіїв. Для розрахунку цього показника користуються наступною формулою:

$$I = \frac{L_0}{V_{\epsilon} * A_n}, \text{ хв.},$$

де L_0 – довжина шляху автобусу за оберт, км;

V_{ϵ} – експлуатаційна швидкість, км/год;

A_n - кількість автобусів на маршруті, од.

При очікуванні автобусу на зупинці споживач звертає увагу на:

- 1) матеріальне забезпечення, що включає обладнаність місця зупинки навісами, лавами для сидіння, контейнерами для сміття;
- 2) санітарно – гігієнічні умови, а саме щоденне прибирання зупинок;
- 3) інформаційне забезпечення (наявність інформаційних табло з назвою зупинки, номерами автобусів, що обслуговують маршрут і переліком їх зупинок, відомості про режими роботи автобусів, інтервали їх руху, тарифи).

Вимогами щодо комфортності перебування в автобусі пасажиру є:

- 1) матеріальне забезпечення (наявність засобів кондиціонування, засобів відео - та музичного супроводу проїзду, справність приладів дистанційного управління дверима);
- 2) інформаційне забезпечення - об'ява зупинок під час поїздки, здійснення фіксованих зупинок, передбачених маршрутом;
- 3) санітарно – гігієнічні умови (чистота салону, нормальне освітлення, температура, повітрообмін);
- 4) рівень наповнюваності;
- 5) технічні особливості (безпечна ширина проходів та дверних отворів, легкість посадки/висадки за рахунок прийнятної висоти сходинок);
- 6) вимоги до водіїв (вік, стан здоров'я, освіта, досвід роботи).

Відчуття комфортності у пасажира не дозволяє виключити наявність такого фактору, як витрати часу:

- 1) на підхід до зупинки:

$$t_{\text{підх}} = 7,5 * \left(\frac{2000}{\delta} + \frac{1000 * L_{об}}{N_{зуп}} \right), \text{ хв.},$$

де δ – густина маршрутної сітки, км/км².

$$L_{об} = 2 * l_m, \text{ км},$$

де l_m - довжина маршруту, км.

$$N_{зуп} = \left(\frac{l_m}{l_{зуп.пункт}} - 1 \right) * 2, \text{ од.},$$

де $l_{зуп.пункт}$ - відстань між зупиночними пунктами, км.

2) тривалість очікування подачі автобусу на посадку:

$$t_{очік} = \frac{I}{2} = \frac{l_{об}}{2 * V_{\epsilon} * A}, \text{ хв.},$$

де $l_{об}$ - довжина рейсу, км.

3) тривалість руху в автобусі:

$$t_{рух} = \frac{60 * l_n * K_{пер}}{V_{спол}}, \text{ хв.},$$

де l_n - довжина поїздки, км;

$K_{пер}$ - коефіцієнт пересадочності;

$V_{спол}$ - швидкість сполучення, км/год.

$$V_{спол} = \frac{l_m * 60}{t_{об} - t_{н.з.} * n}, \text{ км/год},$$

де $t_{об}$ - час обороту, хв.;

$t_{н.з.}$ - час простою автомобілів на кінцевих зупинках, хв.;

n - кількість зупинок, од.

$$t_{об} = \frac{l_m}{V_{\epsilon}}, \text{ хв.}$$

4) витрати часу на пересадку з одного транспортного засобу на інший:

$$t_{перес} = (K_{пер} - 1) * (0,015 * l_{пер} + t_{очік}), \text{ хв.}$$

Отже, на підставі розглянутих часткових показників визначаємо групові та сформуємо їх у вигляді таблиці [1].

**Групові та часткові показники оцінки задоволеності споживачів
автотранспортною послугою**

Групові показники	Часткові показники
Доступність	Рівень тарифу
	Кількість зупинок
	Режим роботи автобусів
	Інтервал руху автобусів у години «пік»
	Інтервал руху автобусів у «між пікові» години
Комфортність очікування подачі автобусу на зупинку	Матеріальне забезпечення
	Санітарно-гігієнічні умови
	Інформаційне забезпечення
Комфортність перебування в автобусі	Матеріальне забезпечення
	Інформаційне забезпечення
	Санітарно-гігієнічні умови
	Рівень наповнюваності автобусу
	Технічні особливості
	Вимоги до водіїв
Витрати часу	Час на підхід до зупинки
	Тривалість очікування подачі автобусу на посадку
	Тривалість руху в автобусі
	Витрати часу на пересадку з одного транспортного засобу на інший

Висновки. Таким чином, в результаті виконаного дослідження встановлено склад часткових і групових показників оцінки задоволеності споживачів автотранспортною послугою.

Бібліографічний список

1. Шинкаренко В.Г. Удосконалення автотранспортних послуг / В.Г. Шинкаренко, І.М. Ананко. – Харків: ХНАДУ, 2011. – 36 с.